

> Retouradres Postbus 483 3500 AL Utrecht

Aan geadresseerde

Bezoekadres

www.inspectiejeugdzorg.nl
www.ivenj.nl
www.igz.nl

Contactpersoon

CM-J

Ons kenmerk

IJZ/IVenJ/IGZ

Bijlagen

2

Datum 20 oktober 2015
Betreft Meldplicht, leidraad en meldformulier

L.S.

Op grond van de Jeugdwet zijn de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie (de inspecties) verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de wet. De uitvoering van deze gezamenlijke taak heeft geleid tot een nauwere samenwerking tussen de drie inspecties bij de toezichthoudende taken. Dit geldt in het bijzonder voor het calamiteiten- en geweldstoezicht. Met deze brief informeren wij u graag nader over de wettelijke meldplicht en wat de inspecties van instellingen verwachten.

De meldplicht

Op grond van de Jeugdwet is het voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verplicht om bij de inspecties onverwijld melding te doen van een calamiteit of geweld. Een soortgelijke meldplicht geldt voor het AMHK op grond van de Wmo 2015. Met onverwijld wordt bedoeld: binnen drie werkdagen nadat de calamiteit of het geweld heeft plaats gevonden.

De wettelijke definities luiden als volgt:

Calamiteit

Een niet beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of ouder heeft geleid.

Geweld bij de verlening van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering

Lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld jegens een jeugdige of een ouder, of bedreiging daarmee, door iemand die werkzaam is voor de jeugdhulpaanbieder of een gecertificeerde instelling, of door iemand die werkzaam is voor een rechtspersoon die in opdracht van de aanbieder of gecertificeerde instelling jeugdhulp verleent of door een andere jeugdige of ouder met wie de jeugdige of ouder gedurende het etmaal of een dagdeel bij de aanbieder verblijft.

Voor de goede orde merken de inspecties op dat de meldplicht niet geldt voor incidenten: relatief lichte verstoringen van de dagelijkse gang van zaken in een instelling. De instellingen moeten deze zelf registreren en analyseren en waar

nodig verbeteringen aanbrengen in de organisatie en de leefregels van de instelling. Wel houden de inspecties toezicht op een correcte registratie, analyse en verbetering.

De Leidraad en het meldformulier

De procedure rond meldingen is vastgelegd in de recent tot stand gekomen Leidraad Meldingen Jeugd. Deze treft u in **bijlage 1**.

Calamiteit en geweld

Zoals vermeld kennen de Jeugdwet en de Wmo 2015 een meldplicht voor calamiteiten en geweld. Aangezien dit nieuwe definities betreffen, worden deze uitgebreid toegelicht in de Leidraad Meldingen Jeugd (zie de toelichting bij artikel 1 van de Leidraad). We gaan er vanuit dat met de uitleg ook voldoende helderheid wordt verschaft aan de instellingen die (tevens) een meldplicht hebben op grond van de Kwaliteitswet zorginstellingen.

De procedure

Een calamiteit of geweld dient te worden gemeld via een digitaal meldformulier dat gemakkelijk is te vinden via de websites van de inspecties (zie **bijlage 2**). Zoals uit de Toelichting bij artikel 4 van de Leidraad kenbaar wordt, maakt het niet uit bij welke inspectie de calamiteit of het geweld wordt gemeld. Niet alleen instellingen, maar ook anderen, zoals gemeenten, kunnen een calamiteit of geweld melden. Zij kunnen ook andere ernstige misstanden binnen de jeugdhulp melden. Hierover staat meer genoemd in de toelichting bij artikel 1 van de Leidraad onder het begrip 'Melding'.

Alle meldingen die betrekking hebben op jeugd komen binnen bij een Triagecommissie. In deze commissie zijn de drie inspecties vertegenwoordigd. De leden van de Triagecommissie zijn bevoegd om de eerste beoordeling van de melding te doen: zij bekijken welke inspectie de zaak in behandeling neemt. Dit kunnen meerdere inspecties zijn, afhankelijk van de vraag welke expertise is vereist voor de behandeling van de betreffende melding. De Commissie Meldingen Jeugd houdt de regie op de behandeling van de meldingen.

Wij vinden het belangrijk op te merken dat bij de inrichting van de nieuwe werkwijze rond meldingen de waarborgen rond privacy en het beroepsgeheim in acht zijn genomen. De wijze waarop de inspecties gebruik maken van het inzagerecht is gelijk aan de bestaande werkwijze van de inspecties rond het inzien van dossiers. De inspecteurs van de inspecties hebben het recht om cliëntendossiers in te zien, voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun toezichthoudende taak. Ten aanzien van de (bijzondere) persoonsgegevens waar de inspecteurs daarbij kennis van nemen geldt vervolgens een afgeleid beroepsgeheim, dat er kort gezegd op neerkomt dat zij – de inspecteurs – niet zelfstandig mogen beoordelen of het op het cliëntendossier rustende beroepsgeheim mag worden doorbroken. Dit kan slechts de houder van het originele beroepsgeheim, zijnde de betreffende professional. Derhalve kunnen de inspecties op grond van de Wet openbaarheid van bestuur noch gevraagd noch ongevraagd persoonsgegevens uit een cliëntendossier openbaar maken. Uiteraard kunnen zij wel anonieme of geaggregeerde informatie die betrekking heeft op het uitgevoerde toezicht en voortkomt uit de ingeziene cliëntendossiers openbaar maken. Deze informatie is dan immers niet te herleiden tot een specifieke cliënt en zijn dossier, reden waarom er geen sprake is van doorbreking van een beroepsgeheim.

In de Leidraad wordt nader toegelicht wat de inspecties van instellingen verwachten ten aanzien van het melden van een calamiteit en geweld. Tevens wordt toegelicht wat de instellingen van de inspecties kunnen verwachten. Teneinde de instellingen die werkzaam zijn in de gezondheidszorg niet met twee uiteenlopende meldprocedures te confronteren, komt de meldprocedure in de Leidraad Meldingen Jeugd vrijwel geheel overeen met de meldprocedure in de Leidraad Meldingen IGZ 2013.

Strafbaar feit

Het niet, of niet onverwijld melden van een calamiteit of geweld is een strafbaar feit. Dit geldt ook voor het nalaten van het verstrekken van gegevens die noodzakelijk zijn voor het onderzoek van de melding. De inspecties hebben op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 de mogelijkheid om namens de Minister een bestuurlijke boete op te leggen en om aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie van een strafbaar feit. De inspecties stemmen met het Openbaar Ministerie af of het bestuursrechtelijk kan worden afgedaan, dan wel dat aangifte moet worden gedaan bij het Openbaar Ministerie.

Het beleid van de inspecties inzake de niet naleving van de meldplicht

Dat de inspecties namens de Minister een bestuurlijke boete kunnen opleggen, is voor de meeste instellingen binnen de jeugdhulp nieuw. Instellingen die (mede) werkzaam waren in de gezondheidszorg, konden hier al mee worden geconfronteerd. Mede omdat de intrede van de bestuurlijke boete voor veel instellingen nieuw is, zal bij constatering van een overtreding in beginsel eerst een waarschuwing worden gegeven aan de instelling. Het beleid van de inspecties is dat bij een herhaling van de overtreding voor welk feit al een keer een waarschuwing is gegeven in beginsel daadwerkelijk wordt overgegaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete.

De hoogte van de boete

De maximale hoogte van de bestuurlijke boete voor het overtreden van de meldplicht op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 bedraagt € 33.500. Dit is gelijk aan een boete voor overtreding van de meldplicht op grond van de Kwaliteitswet zorginstellingen.

De daadwerkelijke hoogte van de op te leggen boete bij een overtreding van artikel 4.1.8 van de Jeugdwet, dan wel bij een overtreding van artikel 4.2.5 van de Wmo 2015, wordt vastgesteld analoog aan de Beleidsregels bestuurlijke boete Minister VWS, bijlage Kwaliteitswet zorginstellingen, voor zover die bijlage betrekking heeft op een overtreding van artikel 4a van de Kwaliteitswet zorginstellingen (de overtreding van de meldplicht in de gezondheidszorg). De systematiek ziet er als volgt uit:

Het uitgangspunt voor het vaststellen van de hoogte van het boetebedrag is het boetenormbedrag. Het boetenormbedrag is het bedrag dat is bepaald als passend boetebedrag bij de overtreding. Het boetenormbedrag dat geldt voor overtreding van artikel 4a van de Kwaliteitswet zorginstellingen, en analoog wordt toegepast voor overtreding van artikel 4.1.8 van de Jeugdwet en artikel 4.2.5 van de Wmo 2015, betreft € 16.750,-. Een aantal factoren is van invloed op de vaststelling van het definitieve boetebedrag. Deze factoren zijn bijvoorbeeld: de ernst van de overtreding, de verwijtbaarheid van de overtreder, de mate waarin de overtreder meewerkt aan het onderzoek, de grootte van de instelling, of sprake is van

recidive. In het boetebesluit wordt gemotiveerd hoe het definitieve boetebedrag tot stand is gekomen.

**Samenwerkend Toezicht
Jeugd**

Handhavingsbeleid

Overigens kunnen de inspecties ook op grond van de overtreding van andere feiten dan het niet (onverwijld) melden van calamiteiten en geweld een bestuurlijke boete opleggen namens de Minister. Het beleid van de inspecties over het toepassen van de bestuurlijke boete is in ontwikkeling. Dat geldt ook voor de hoogte van de bedragen die bij de boetes worden opgelegd. Bij de totstandkoming van het beleid worden ook de inzichten van het veld betrokken. Tot die tijd hanteren de inspecties ten aanzien van het niet melden van een calamiteit of geweld de bovengenoemde uitgangspunten.

Vragen?

De inspecties gaan er vanuit dat deze brief voldoende informatie geeft over de meldplicht, de procedure rond de meldplicht en het beleid van de inspecties over het toepassen van de bestuurlijke boete in relatie tot die meldplicht. We verzoeken u de inhoud van deze brief te communiceren met de instellingen die u vertegenwoordigt.

Hoogachtend,

Mw. drs. G.E.M. Tielen,
Hoofdinspecteur Inspectie Jeugdzorg

Mw. drs. J.F. De Vries,
Hoofdinspecteur Inspectie voor de Gezondheidszorg

Dhr. mr. J.G. Bos,
Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie

Bijlage 1 Leidraad Meldingen Jeugd

<https://www.inspectiejeugdzorg.nl/documenten/Leidraad%20Meldingen%20Jeugd.pdf>

Bijlage 2 Meldformulier Jeugd

https://fd10.formdesk.com/inspectiejeugdzorg/Melden_calamiteiten_2015_V2